

3. MADENCİLİK VE ÇEVRE SEMPOZYUMU SONUÇ BİLDİRGESİ

TMMOB Maden Mühendisleri Odası tarafından düzenlenen 3. Madencilik ve Çevre Sempozyumu, 11 - 12 Haziran 2009 tarihlerinde Ankara'da MTA salonlarında gerçekleştirilmiştir. Madencilik sektöründe karşılaşılan çevresel sorunların irdelenmesi, tartışılması, bilimsel ve teknik gelişmelerin ilgililere aktarılmasının amaçlandığı Sempozyum kapsamında 36 bildiri sunulmuş ve 300 kişi tarafından izlenmiştir. Sempozyumun son gününde "Madencilik-Çevre Etkileşimi ve Politikaları" konulu bir panel düzenlenmiştir. Sempozyum boyunca açık olan sergiye kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektörden firmalar katılmıştır. İki gün süren Sempozyumda dile getirilen görüş ve öneriler ana başlıklarıyla aşağıda özetlenmiştir:

- Madencilik çalışmaları ve bu çalışmalar sürecinde gerçekleştirilen maden üretimleri, insanlığın bireysel ve toplumsal gereksinimlerinin karşılanmasında temel öneme sahip alanlardan birisidir.

- Sınırsız ve denetimsiz yapılan üretim, çevre ve insan sağlığını giderek daha fazla tehdit eder hale gelmiştir.

- Bu olumsuz gelişmeler son yıllarda insanların bilinç ve davranışlarında değişiklikler yaratarak, çevre tahribatının bir sorun olarak gündeme gelmesini ve önlem alınması yönelimlerini öne çıkarmıştır.

- Anayasamızın 56.maddesi "*Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir.*" 168.maddesi ise "*Tabii servetler ve kaynaklar Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır. Bunların aranması ve işletilmesi hakkı Devlete aittir.*" demektedir. Bu anlamda, madenlerimizi kamu yararına işletmek ve aynı zamanda çevreyi korumak bir kamusal sorumluluktur. Hiç bir gerekçe ile bu olguya duyarsız kalınmamalıdır.

- Madencilik çalışmaları sırasında ortaya çıkan olumsuz çevresel etkiler konusunda sektörde bulunan tüm kesimler sorumluluklarını üstlenerek gereklilikleri yerine getirmelidir.

- Bugüne kadar, birkaç istisna dışında bu gerekliliklerin yeterince yerine getirildiği söylenemez. Madencilik sektöründe çalışan şirketlerin küçüklüğü, kap-kaççı madencilik tarzı, yetersiz ya da yanlış yasal düzenlemeler, yeterli olmayan idari denetim anlayışı ve yapısı madencilik çalışmalarının istenilen nitelikte yapılması noktasından uzaklaşmasına neden olmaktadır. Madenler sadece kar kapısı olarak görülmüş, bu alanda gelecek kuşaklar ve genel toplumsal çıkarlar göz ardı edilmiştir.

- Madencilik çevre ile barışık, insan odaklı yürütülmesi gerekliliğinin benimsenmesi ve egemen olması durumunda madencilik çalışmalarının eleştirilerin hedefi olmaktan çıkacağı açıktır.

Çözüm için;

- Her şeyden önce, kapitalizmin tüketim çılgınlığına bağlı şişirilen üretim anlayışının sorgulanması, tüm kaynakları sorumsuzca kullanan tüketim/üretim kalıplarından hızla uzaklaşılması,

- Doğru ve uygulanabilir bir çevre ve madencilik mevzuatının oluşturulması,

- Etkili ve yaygın bir idari örgütlenmeyle, kamusal denetimin oluşturulması,

- Ham cevher satışına yönelik küçük ölçekli madencilik faaliyetlerinin engellenerek sektörde istikrarın ve belirli bir madencilik kültürünün oluşturulması,

- Çevresel sorunlar; birden fazla mühendislik, hukuk, tıp, morfoloji, arkeoloji ve diğer ana bilim dallarını ilgilendirdiğinden ilgili disiplinlerin ortak çalışmalar yapması, zorunludur.

Madencilik çalışmalarının, tüm diğer üretim çalışmaları gibi, doğaya ve çevreye zarar verici etkisinin bulunduğu, ancak yine de yapılma zorunluluğu, bu süreçte oluşacak zararın en aza indirilmesi, gerekli iyileştirmelerin yapılarak çalışmanın sonlandırılması, çevre ile barışık, insan odaklı bir madencilik anlayışının tüm toplumun yararına olacağı bilinmelidir.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

TMMOB
MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI
YÖNETİM KURULU
17 Haziran 2009, Ankara